

VERDEN RUNDT Når sportsfolket

Sport og prostitution hænger uløseligt sammen. Hver gang en international sportsbegivenhed som dette års OL løber af stablen, sker der samtidig en markant vækst i det lokale prostitutionsmiljø i det land, begivenheden finder sted – men måderne at håndtere fænomenet på er vidt forskelligt. Mens Kina skammer sine prostituerede væk, byder Canada dem velkommen ombord.

AF LOUISE ALBERS

Nu da de olympiske lege for længst er ovre og sportsstjerne og alle turisterne atter har vendt snuden hjemad, står Kinas befolkning tilbage med hverdagens alvor, som ikke længere overdøves af raketknald og spektakulære lysshows.

Kineserne har for vane at rydde op i forbindelse med store begivenheder. Sådan forholdt det også under olympiaden. Men til trods for den kinesiske regerings vidtstrakte forsøg på at holde legene til landets stadion, er det ganske sikkert, at nogle har givet sig i kast med andet end idrætslege under OL: Nemlig den slags lege, der ofte er belyst af røde lamper.

Under olympiaden var kinesiske prostituerede blevet forbudt at yde seksuelle ydelser under festlighederne. Så selvom Beijing har vrimlet med sportsinteresserede og købelystne turister, så var august øjensynligt ikke et gunstigt tidspunkt at være hverken prostitueret eller prostitutionskunde i Beijing.

Før olympiadens begyndelse skrev nyhedsbureauet Reuters, at kineserne ryddede op, inden verdens øjne ville rettes mod OL-byen, og det betød, at byens bordeller skulle lukkes.

Antallet af kinesiske kvinder, der tjener til livet ved at prostituere sig, vurderes til at være en million, hvis man ser på dem, der udelukkende lever af at sælge deres krop. Kvinder, der nogle gange får penge eller gaver for seksuelle ydelser, udgør til gengæld omkring ti millioner. Det er alt sammen et spørgsmål om kategorier og definitioner.

Men bordelejerne og de prostituerede har haft god grund til ikke at lægge sig ud med myndighederne. I 2006 arrangerede myndighederne i Shenzhen en såkaldt 'skammeparade', hvor over hundrede prostituerede og en håndfuld af deres mandlige klienter blev eskorteret gennem byens gader, mens man offentliggjorde

kvindernes navne og hjemby til advarsel for andre, der kunne finde på at ville prostituere sig. Kvinderne blev efterfølgende smidt i fængsel uden rettergang.

For at undgå uheldige typer og optrin under de olympiske lege udformede de kinesiske myndigheder et dokument, som forbød smuglere, potentielle prostitutionskunder, prostituerede og folk med seksuelt overførte sygdomme adgang til festlighederne. Selvom det kan diskuteres, hvorvidt et sådant forbud er muligt at håndhæve, så er det et klart signal at sende til sin befolkning og omverdenen.

Canada ruster sig. Men i Kina står man i dag i et dilemma. Prostitution har i nutidens Kina udviklet sig i et omfang, hvor det udgør en industri, som involverer et svimlende antal mennesker, som er ansvarlig for et stort økonomisk afkast hvert år.

Seniorforsker Cecilia Milwertz fra NIAS - Nordisk Institut for Asienstudier - har udtalt, at de selv samme myndigheder, som forbyder prostitution, ikke er interesserede i på nogen måde at bremse restauranter og andre foretagenders forretninger, og at prostitution ofte er en integreret del af vareudbuddet. Der er en stor sex-sektor-kapitalisme, der tjener betydelig mere end de prostituerede på hele foretagendet.

Milwertz kan også oplyse, at ifølge en antropologisk undersøgelse opfattes kinesiske forretningsmænd, der ikke vil købe sex eller tage imod en prostitueret som gave fra en forretningsforbindelse, som utroværdige forretningspartnere, fordi de ikke lever op til et bestemt maskulinitetskriterium.

Så mens fokus i forbindelse med eliminering af prostitution er på de prostituerede, så er der mindst ligeså megen grund til at beskæftige sig med køberne og de bagvedliggende årsager til prostitutionen.

Det er dog ikke kun i Kina, at prostitution har udgjort et større problem i forbindelse med sportsbegivenheder.

I 2003 opfordrede den daværende svenske ligestillingsminister Margareta Winberg i forbindelse med De Olympiske Lege i Athen sine nordiske og baltiske kolleger til underskrive et fælles protestbrev mod byens beslutning om at udstede licenser til 30 ekstra bordeller, som skulle betjene OLs menneskemasser.

Senere, ved fodbold-VM i Tyskland i 2006, var de internationale medier fulde med historier om, hvordan antallet af prostituerede ville stige markant, når fodboldfolket rykkede ind. Formodningerne viste sig dog senere ikke at holde stik.

I Vancouver, hvor man skal afholde Vinterolympiade i 2010 er forberedelserne til gengæld allerede i gang: Den canadiske sikkerhedsservice forbereder sig på eventuelle voldelige optrin, håndværkere følger en sirlig udtænkt plan for at få de fysiske rammer på plads, og nu taler Vancouvers borgmester, Sam Sullivan, om muligvis at imødekomme olympiadegæsternes seksuelle behov. I kontrast til kineserne, som forsøgte at begrænse antal-

fester

let af prostitutionskunder såvel som prostituerede under OL, har Sam Sullivan udtalt, at han vil bevare et åbent sind i forhold til et forslag fremlagt af de prostituerede i Vancouver, som går ud på at åbne adskillige kooperative bordeller under olympiaden.

En af de canadiske prostituerede, som Vancouvers borgmester har talt med, har sagt, at de mange turister, der vil valfarte til Vancouver i 2010, under alle omstændigheder vil lede efter sex. Derfor mente hun ligeså godt, at man kunne oprette sikre bordeller, hvor staten kunne tilbyde de arbejdende beskyttelse.

Hvem har ansvaret? I Canada er de er ikke alene om at ville liberalisere prostitutionslovene i forbindelse med sportsbegivenheder.

Også i Sydafrika, som i 2010 skal huse fodbold-VM, har man i Durban talt om at lovliggøre prostitution under den store fodboldbegivenhed.

Tyskland gjorde før VM i 2006 kampagne imod tvungen prostitution og formanden for FIFA opfordrede fodboldfans til kun at gå til prostituerede, som 'frivilligt' befandt sig i branchen.

Allerede nu er der i Sydafrika anti-trafficking aktiviteter, der melder om gadebørn, der bliver samlet op og 'klargjort' til VM.

Men Vice-præsident i UEFA (Union of European Football Associations), Per Ravn Omdal mener ikke, en sportsorganisation kan tage ansvar for, hvad der sker i samfundet uden for stadion. Han vil lytte til, hvor stort problemet er og tage det op med lokale myndigheder.

Forkvinde Janice Førde fra Kvindernes U-landsudvalg (den eneste danske ulandsorganisation med hovedfokus på kvinders rettigheder og vilkår i ulandene), mener at selvom UEFA ikke kan tage ansvaret for, hvad der sker ude i samfundet, er det vigtigt, at UEFA forholder sig til virkeligheden omkring fodboldstadion og er bevidst om, at en stor del af dem, der køber sex under en begivenhed som VM, er fodboldfans. Derfor er det essentielt, at UEFA deltager aktivt i oplysningskampagner om prostitutionsproblemer i forbindelse med fodboldbegivenheder og ønskværdigt hvis UEFA helt ville tage afstand fra prostitution, mener Førde.

Det er en udfordring – både for arrangørerne af de store sportsbegivenheder og for de lande der skal være værter – at hindre menneskerettighedskrænkelser i at finde sted. Ikke desto mindre er det deres pligt at tage afstand fra udnyttelse som for eksempel trafficking og være med i oplysningskampagner op til begivenheden.

For os, som bevidner og bliver underholdt af disse store idrætsfester, er det vigtigt, at vi ikke glemmer, at der foregår mere, end vi ser på skærmen, og at det som oftest er seriøse problemer og tragiske menneskeskæbner, der har brug for vores opmærksomhed og handling.

Louise Albers er BA i Dansk og Statskundskab og stud.mag i Kommunikation samt Afrikastudier. Louise er medlem af Kvindernes U-landsudvalg (KULU).